

Olsztyn, dnia 9 grudnia 2019 roku

PS – V.431.2.22.2019.

Pan
Paweł Gołębiowski
Kierownik
Środowiskowego Domu
Samopomocy
„Lazarus”
ul. Skrzydłata 15a
82 – 300 Elbląg

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, Oddział Spraw Społecznych w delegaturze Urzędu w Elblągu, przeprowadził w dniach 3 – 6,10,12 czerwca 2019 roku kontrolę kompleksową Środowiskowego Domu Samopomocy „Lazarus” w Elblągu przy ul. Skrzydlatej 15a. Kontrola przeprowadzona została w siedzibie jednostki kontrolowanej.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 22 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku, rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej oraz upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-IV.0030.490.2019 z dnia 24 maja 2019 roku.

Przedmiotem kontroli było funkcjonowanie środowiskowego domu samopomocy, standard świadczonych usług oraz zgodność zatrudnienia kadry w wymaganymi kwalifikacjami. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2018 roku do 12 czerwca 2019 roku.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole, podpisanym przez Pana – bez zastrzeżeń – w dniu 22 października 2019 roku (wpływ do tut. Urzędu w dniu 28 października 2019 roku).

Ustaień kontrolnych dokonano w oparciu o analizę okazanych dokumentów, wizję lokalną, rozmowy z uczestnikami oraz wyjaśnienia i informacje udzielone przez Pana i pracowników ŚDS, w związku z prowadzoną kontrolą.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli działalność ŚDS „Lazarus” w Elblągu oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

W toku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w zakresie:

funkcjonowania i organizacji ŚDS:

- kwalifikacji zawodowych kierownika,
- wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego,
- organizacji zajęć i szkoleń dla pracowników (co najmniej raz na 6 miesięcy w zakresie tematycznym wynikającym ze zgłoszonych przez nich potrzeb, związanych z funkcjonowaniem domu),
- przedłożenia sprawozdania z działalności ŚDS,

świadczenia usług:

- zapewnienia dowozu uczestników na zajęcia śds i odwożenia po zajęciach,
- umożliwienia uczestnikom skierowanym na pobyt dzienny spożywania gorącego posiłku w ramach treningu kulinarnego,
- zapewnienia poradnictwa psychologicznego,
- pomocy w załatwianiu spraw urzędowych,
- pomocy w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, w tym uzgadniania i pilnowania terminów wizyt u lekarza, pomocy w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia,
- terapii ruchowej, w tym w ramach zajęć sportowych, turystycznych i rekreacyjnych,
- zapewnienia integracji społecznej uczestników,
- świadczenia usług całonocnego pobytu,

prowadzenia dokumentacji:

- indywidualnej dokumentacji uczestników,
- opracowania indywidualnych planów postępowania wspierająco-aktywizującego.

W zakresie spraw poddanych kontroli, które szczegółowo zostały opisane w protokole z kontroli kompleksowej, stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia, w tym dotyczące:

I. funkcjonowania i organizacji śds:

1. Nieprawidłowe zapisy w dokumentach organizacyjnych ŚDS, co było niezgodne z postanowieniami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku w sprawie środowiskowych domów samopomocy i postanowieniami wytycznych dotyczących zasad i sposobu realizacji zadania z zakresu administracji rządowej w województwie warmińsko-mazurskim – środowiskowe domy samopomocy, wprowadzonych zarządzeniem nr 21 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 31 stycznia 2019 roku.
Stwierdzone nieprawidłowości skutkowały pozostawianiem w obiegu prawnym stanu niezgodnego z przepisami prawa i stanem faktycznym.
2. Brak wymaganego wykształcenia do zatrudnienia na zajmowanym stanowisku 2 pracowników, co było niezgodne z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.
Stwierdzona nieprawidłowość mogła skutkować obniżeniem poziomu świadczonych usług.
3. Brak przeszkolenia z zakresu treningów umiejętności społecznych 2 pracowników, co było niezgodne z postanowieniami § 11 ust. 2 rozporządzenia w sprawie śds.
Stwierdzona nieprawidłowość mogła skutkować obniżeniem poziomu świadczonych usług.
4. Brak – w dacie zatrudnienia – doświadczenia zawodowego w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi 1 pracownika, co było niezgodne z § 11 ust. 1 rozporządzenia w sprawie śds.
Stwierdzona nieprawidłowość mogła skutkować obniżeniem poziomu świadczonych usług.
5. Błędy w prowadzonej dokumentacji kadrowej.
Stwierdzone uchybienia skutkowały nierzetelnie prowadzoną dokumentacją.
6. Nierzetelne prowadzenie ewidencji obecności pracowników, niezgodne z wytycznymi Wojewody Warmińsko-Mazurskiego.
Stwierdzone uchybienia skutkowały brakiem możliwości potwierdzenia świadczenia pracy przez pracowników ŚDS.
7. W 1 przypadku przekroczenie wysokości wynagrodzenia specjalisty ds. obsługi bankowej w stosunku do wynagrodzenia kierownika jednostki, co było niezgodne z wytycznymi dotyczącymi zasad i sposobu realizacji zadania z zakresu administracji rządowej

w województwie warmińsko-mazurskim – środowiskowe domy samopomocy (rozdział IV ust. 5), wprowadzonych zarządzeniami Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr 136 z dnia 5.06. 2018 oraz nr 21 z dnia 31.01.2019 r.

Stwierdzona nieprawidłowość skutkowałą pobraniem dotacji w nadmiernej wysokości.

8. Brak zarządzenia kierownika w sprawie prowadzenia zajęć klubowych w ŚDS oraz brak zapisów w regulaminie organizacyjnym jednostki dotyczących prowadzenia ww. zajęć, co było niezgodne z postanowieniami rozdziału III ust. 7 wytycznych Wojewody Warmińsko-Mazurskiego.

Stwierdzona nieprawidłowość skutkowałą nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa.

9. Korzystanie przez osoby uczestniczące w zajęciach klubowych z gorącego posiłku i usług transportowych, co było niezgodne z postanowieniami § 15 ust. 1 oraz § 20 rozporządzenia w sprawie śds.

Stwierdzona nieprawidłowość skutkowałą nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów.

10. Nieprowadzenie co najmniej 6 godzin dziennie zajęć z uczestnikami korzystającymi z transportu własnego ośrodka wsparcia, co było niezgodne z postanowieniami § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie śds.

Stwierdzona nieprawidłowość skutkowałą nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów, obniżeniem jakości świadczonych usług.

11. Nieprawidłowe zapisy w Instrukcji gospodarowania taborem samochodowym / karty eksploatacyjnej pojazdu, niezgodne z postanowieniami rozdziału III ust. 3 wytycznych Wojewody Warmińsko-Mazurskiego.

Stwierdzone uchybienie skutkowałą nieprzestrzeganiem wytycznych Wojewody Warmińsko-Mazurskiego.

II. prowadzenia dokumentacji zbiorczej:

1. Prowadzenie ewidencji uczestników ŚDS niezgodnie z wymogami § 24 ust. 3 pkt 1 lit. a rozporządzenia w sprawie śds.

Stwierdzona nieprawidłowość skutkowałą nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa.

2. Prowadzenie ewidencji obecności uczestników 9 pracowni ŚDS i 1 odrębnej dla 5 osób, co było niezgodne z postanowieniami § 24 ust. 3 pkt 1 lit. b rozporządzenia w sprawie śds.

Stwierdzona nieprawidłowość skutkowałą nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa.

3. Brak osoby odpowiedzialnej za prowadzenie ewidencji obecności uczestników, co było niezgodne z postanowieniami rozdziału VI ust. 6 lit. a wytycznych Wojewody Warmińsko-Mazurskiego.

Stwierdzona nieprawidłowość skutkowałą nieprzestrzeganiem wytycznych Wojewody Warmińsko-Mazurskiego.

4. Wpisywanie w ewidencji obecności uczestników imion i nazwisk osób uczestniczących w zajęciach klubu, co było niezgodne z postanowieniami § 24 ust. 3 pkt 1 lit. b rozporządzenia w sprawie śds.

Stwierdzona nieprawidłowość skutkowałą nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów.

5. Brak w dzienniku zajęć sekcji ogrodniczo-porządkowej imienia i nazwiska osoby prowadzącej zajęcia, co było niezgodne z wymogami § 24 ust. 3 pkt 2 lit. c rozporządzenia w sprawie śds.

Stwierdzona nieprawidłowość skutkowałą nierzetelnie prowadzoną dokumentacją.

III. postępowania wspierająco-aktywizującego:

1. W 2 przypadkach przekroczenie, przez zespół wspierająco-aktywizujący, terminu omówienia realizacji indywidualnego planu postępowania wspierająco-aktywizującego uczestnika, co było niezgodne z wymogami § 13 ust. 2 rozporządzenia w sprawie śds. Stwierdzona nieprawidłowość skutkowała nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa.
2. Przyjmowanie do śds osób w liczbie przekraczającej liczbę uczestników o częstych nieobecnościach, co było niezgodne z postanowieniami § 7 ust. 9 rozporządzenia w sprawie śds. Stwierdzona nieprawidłowość skutkowała nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów i mogła skutkować obniżeniem poziomu usług.

IV. standardy lokalowe:

1. Powadzenie zajęć grupowych w pokoju do indywidualnego poradnictwa psychologicznego, socjalnego, pedagogicznego, logopedycznego pełniącego ponadto funkcję pokoju wyciszenia. Stwierdzona nieprawidłowość skutkowała niespełnianiem przez pokój wyciszenia funkcji, dla której jest przeznaczony.

Ponadto w toku kontroli zespół inspektorów stwierdził brak w *Umowie na przewóz osób niepełnosprawnych do Środowiskowego Domu Samopomocy Lazarus*, wymaganych przepisami kodeksu cywilnego elementów charakterystycznych dla umowy cywilnoprawnej, tj.: oznaczenia stron umowy, wzajemnych zobowiązań i skutków ich niewykonania, określenia sposobu rozliczenia (np. ryczałt, cena za 1 km), liczby osób objętych usługą. Ponadto wskazanie, że przedmiotem ww. umowy jest wyłącznie przywóz osób do ŚDS.

Powyższe skutkowało pozostawianiem w obiegu prawnym umowy niezgodnej z obowiązującymi przepisami prawa.

Osobą odpowiedzialną za powstałe nieprawidłowości i uchybienia jest Pan, jako kierownik jednostki. Przyczyną wystąpienia nieprawidłowości i uchybień było niestosowanie obowiązujących przepisów prawa przy realizacji zadań oraz niedostateczny nadzór z Pana strony.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami i uchybieniami, działając w oparciu o art.128 ust.1 ustawy o pomocy społecznej, wnoszę o podjęcie przez Pana stosownych działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz o niezwłoczną realizację następujących zaleceń:

1. Dokonać zmian w dokumentach organizacyjnych jednostki, dostosowując do aktualnych przepisów rozporządzenia w sprawie śds oraz wytycznych Wojewody Warmińsko-Mazurskiego.
2. Rzetelnie prowadzić dokumentację kadrową wszystkich pracowników ŚDS.
3. Bezwzględnie przestrzegać obowiązku zatrudniania na danym stanowisku pracy osoby spełniającej wymagania kwalifikacyjne określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.
4. Przestrzegać zasady zatrudniania pracowników, spełniających wymagania w zakresie posiadania doświadczenia zawodowego polegającego na realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zgodnie z § 11 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku w sprawie środowiskowych domów samopomocy.
5. Przestrzegać zasady zatrudniania pracowników, posiadających przeszkolenie z zakresu treningów umiejętności społecznych, zgodnie z § 11 ust. 2 ww. rozporządzenia w sprawie śds.
6. Rzetelnie prowadzić ewidencję obecności pracowników ŚDS.

7. Dokonać zwrotu dotacji pobranej w nadmiernej wysokości na wynagrodzenia specjalisty ds. obsługi bankowej (uwzględniając jedynie różnicę pomiędzy wynagrodzeniem kierownika), w ciągu 15 dni od stwierdzenia nieprawidłowości, tj. od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, zgodnie z art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
8. Zasady prowadzenia zajęć klubowych określić w zarządzeniu kierownika zgodnie z wytycznymi Wojewody Warmińsko–Mazurskiego oraz w regulaminie organizacyjnym ŚDS.
9. Dostosować Instrukcję gospodarowania taborem samochodowym / kartę eksploatacyjną pojazdu, do wymogów określonych w wytycznych Wojewody Warmińsko–Mazurskiego.
10. Prowadzić zajęcia z uczestnikami co najmniej 6 godzin dziennie, stosownie do § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie śds.
11. Prowadzić ewidencję uczestników ŚDS, zgodnie z wymogami § 24 ust. 3 rozporządzenia w sprawie śds, natomiast ewidencję obecności uczestników prowadzić w jednolitej formie, a jej prowadzenie powierzyć kierownikowi, lub upoważnionemu przez kierownika pracownikowi.
12. Prowadzić oddzielną ewidencję osób uczestniczących w zajęciach klubu.
13. Możliwość spożywania gorącego posiłku oraz usługi transportowe zapewniać wyłącznie uczestnikom ŚDS, zgodnie z zapisami rozporządzenia w sprawie śds.
14. Przestrzegać zasady terminowego omawiania realizacji indywidualnych planów postępowania wspierająco–aktywizujących uczestników, co najmniej raz na 6 miesięcy, zgodnie z § 13 ust. 2 rozporządzenia w sprawie śds.
15. Przyjmować do ŚDS osoby w liczbie nieprzekraczającej liczby uczestników o częstych nieobecnościach, zgodnie z § 7 ust. 9 rozporządzenia w sprawie śds.
16. W dziennikach zajęć dokumentujących pracę pracowników zespołu wspierająco–aktywizującego, zawierać wszystkie elementy określone w § 24 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia w sprawie śds.
17. Zaprzestać prowadzenia zajęć grupowych w pokoju do indywidualnego poradnictwa psychologicznego, socjalnego, pedagogicznego, logopedycznego pełniącego ponadto funkcję pokoju wyciszenia.

W toku kontroli zespół inspektorów udzielił instruktażu w zakresie dokonanych ustaleń, które szczegółowo zostały przedstawione w protokole z kontroli. Uwzględniając powyższe, wskazując następujące działania:

1. Jednoznacznie ustalić powierzchnię użytkową ŚDS.
2. Niezwłocznie podjąć działania dot. uregulowania wysokości wynagrodzenia pracownika pobierającego wyższe wynagrodzenie od kierownika jednostki, w celu wdrożenia obowiązujących wytycznych Wojewody Warmińsko–Mazurskiego z dnia 31 stycznia 2019 r.
3. Podjąć działania dot. uregulowania wynagrodzeń pracowników adekwatnie do zajmowanych stanowisk, realizowanych zadań, odpowiedzialności, a także wykształcenia pracowników zatrudnionych na tym samym stanowisku pracy.
4. Dokonać zmian zakresów obowiązków poszczególnym grupom zawodowym pracowników, w celu określenia w sposób jednoznaczny i nie budzący wątpliwości katalogu usług określonych w § 14 rozporządzenia w sprawie śds.
5. Nie pozyskiwać i nie gromadzić danych wrażliwych uczestników wykraczających poza uprawnienia ośrodka wsparcia wynikające z § 24 ust. 2 rozporządzenia w sprawie śds.
6. Dokumentować, w formie protokołu, spotkania pracowników zespołu wspierająco–aktywizującego w zakresie: omawiania realizacji indywidualnych planów postępowania wspierająco–aktywizującego uczestników, osiągniętych rezultatów, ewentualnej modyfikacji planów.
7. Określać w upoważnieniach do potwierdzania obecności za uczestnika – imienia i nazwiska pracownika, któremu udzielono upoważnienia do ww. czynności.
8. Uwzględniać realne potrzeby uczestników przy opracowywaniu indywidualnych planów postępowania wspierająco–aktywizującego.

Jednocześnie w związku z nowelizacją rozporządzenia w sprawie śds, przypominam, że zobowiązany jest Pan do przeprowadzania dla wszystkich pracowników szkolenia, o którym mowa § 23 ust. 1, w zakresie usług wymienionych w § 14 pkt 2a, przy czym dla osób realizujących treningi, o których mowa w § 14 pkt 2a – nie rzadziej niż na trzy lata (od 11.01.2019 r.). Szkolenie powinno obejmować trening umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej.

Proszę o poinformowanie Wojewody Warmińsko–Mazurskiego o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, powołując się na znak pisma.

Jednocześnie na podstawie art. 128 ustawy o pomocy społecznej, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni obowiązana jest do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń, o których mowa wyżej, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, o których mowa w art.128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnieniem przez wojewodę zastrzeżeń.

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Marcin Jastrzębski
DYREKTOR
Wydziału Polityki Społecznej